

INSTYTUTEM KIEROWALI:

prof. dr hab. Tadeusz KRZYMOWSKI, czł. rzec. PAN (1988-1997)
prof. dr hab. Halina KOZŁOWSKA (1997-2000)
prof. dr hab. Adam J. ZIĘCIK (2000-2004; 2004-2008; 2008-2012)

ZASTĘPCY DYREKTORA

DS. NAUKOWYCH:

prof. dr hab. Halina KOZŁOWSKA (1988-1997)
prof. dr hab. Adam ZIĘCIK (1992-1995, 1998-2000)
prof. dr hab. Jan KOTWICA (1995-1998)
prof. dr hab. Henryk KOSTYRA (1997-2004)
prof. dr hab. Jan GŁOGOWSKI (2000-2004)
prof. dr hab. Józef FORNAL (2004-2007)
prof. dr hab. Dariusz SKARŻYŃSKI (2000-2008, 2008-2012)
prof. dr hab. Mariusz PISKUŁA (2008-2012)

RADZIE NAUKOWEJ

PRZEWODNICZYLI:

prof. dr Antoni RUTKOWSKI, czł. rzec. PAN (1988-1998)
prof. dr hab. Tadeusz KRZYMOWSKI, czł. rzec. PAN (1999-2002)
prof. dr hab. Zbigniew ŚMIETANA (2003-2006)
prof. dr hab. Jan KOTWICA (2007-2010)

ZASTĘPCAMI

PRZEWODNICZĄCEGO RADY

NAUKOWEJ BYLI:

prof. dr hab. Adolf HORUBAŁA (1988-1998)
prof. dr hab. Tadeusz GARBULIŃSKI (1988-1996)
prof. dr hab. Wiesław BAREJ (1996-1998)
prof. dr hab. Jan KOTWICA (1999-2002; 2003-2006)
prof. dr Antoni RUTKOWSKI, czł. rzec. PAN (1999-2002)
prof. dr hab. Ryszard AMAROWICZ (2003-2006; 2007-2010) prof. dr hab. Jadwiga PRZĄTA (2007-2010)

OBECNY SKŁAD

KIEROWNICTWA INSTYTUTU:

Dyrektor — prof. dr hab. Mariusz K. PISKUŁA
Zastępca dyrektora ds. naukowych — dr hab. Barbara WRÓBLEWSKA, prof. nadzw.
Zastępca dyrektora ds. naukowych — prof. dr hab. Dariusz SKARŻYŃSKI

RADZIE NAUKOWEJ

PRZEWODNICZY

(od 2010 do dziś)
prof. dr hab. Włodzimierz BEDNARSKI — czł. koresp. PAN

ZASTĘPCY

PRZEWODNICZĄCEGO:

(od 2010 do dziś)
prof. dr hab. Ryszard AMAROWICZ — przewodniczący Komisji Nauk o Żywności, prof. dr hab. Andrzej CIERESZKO — przewodniczący Komisji Biologii Rozrodu

W trudnych czasach nie bali się trudnych decyzji

Historia Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie miała początek 1 kwietnia 1988 r. Od tego czasu niewielkie Centrum Agrotechnologii i Weterynarii Polskiej Akademii Nauk rozwinęło się w poważany w kraju i nie tylko instytut. Początki nie były łatwe.

— Zaczynaliśmy od takich prostych spraw jak kupno próbek i podstawowych mebli laboratoryjnych — wspomina prof. Tadeusz Krzymowski.

Dzisiejsza olsztyńska placówka, zanim stała się instytutem, do 1995 r. funkcjonowała jako Centrum Agrotechnologii i Weterynarii Polskiej Akademii Nauk. 1 kwietnia 1988 r. centrum składało się z zakładów Podstaw Technologii Żywności oraz Endokrynologii Rozrodu Zwierząt. Warto przypomnieć, że placówka zaczynała działalność bez własnej bazy.

Inicjatorami powstania placówki byli prof. Halina Kozłowska oraz prof. Tadeusz Krzymowski. Ze strony PAN inicjatywę wspierał prof. Antoni Rutkowski, wtedy sekretarz Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych PAN. — Konceptcja powołania instytutu w Olsztynie rodziła się w latach 1986-1987. Nie było to łatwe, bo pamiętamy, że był to schyłek PRL-u i było bardzo biednie. Żyliśmy w trudnym okresie, ale interesował nas rozwój — mówi prof. Krzymowski.

Na początku skromna była nie tylko infrastruktura, ale też kadra. — W instytucie pracowało zaledwie kilka osób, ale byli to niezwykle entuzjaści. Po trzech latach kadra liczyła już ok. 50 pracowników — dodaje prof. Kozłowska, która dyrektorem instytutu była w latach 1997-2000.

Najważniejsza koncepcja i idea

— Pieniądze kiedyś nie grały jednak takiej roli jak dziś. Ważniejsza była koncepcja i ludzie z twórczą ideą — zaznacza prof. Antoni Rutkowski. W żadnej pracy nie będzie dobrych wyników, jeśli nie damy z siebie wszystkiego. Sprawna, odpowiednio dobrana kadra była

solidnym fundamentem gwarantującym powstanie instytutu i jego trwałość. Ja od samego początku wiedziałem jednak, że będę popierał pomysł utworzenia w Olsztynie takiej placówki. Widziałem ten zapal w oczach kolegów i koleżanek — dodaje profesor.

Kadra się rozwijała, rozwijała się też sama placówka. W 1994 r. olsztyńskie centrum uzyskało uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i zootechniki.

Najważniejsze zmiany nastąpiły rok później. Wtedy Centrum Agrotechnologii i Weterynarii przekształcone zostało w Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności Polskiej Akademii Nauk.

— Pamiętam nawet tę dyskusję podczas zgromadzenia ogólnego Polskiej Akademii Nauk. To już wtedy wszyscy z wielkim szacunkiem mówili o placówce w Olsztynie. Szukano wtedy też odpowiedniej nazwy, bo instytut to przecież zupełnie coś innego niż samodzielnie działające zakłady. W innych jednostkach bywało tak, że zakłady istniały nawet po 50 lat, zanim zdecydowano przekształcić je w instytut. U nas trwało to tylko siedem lat — przypomina prof. Krzymowski.

Lepsze warunki

Z czasem naukowcy mieli coraz lepsze warunki pracy. W 1998 r. przy ul. Tuwima oddano do użytku budynek Oddziału Nauk o Żywności, a w 2007 r. wyremontowano i rozbudowano obiekt przy ul. Bydgoskiej, dla pracowników Oddziału Endokrynologii

Jedna z pierwszych Rad Naukowych CAV, od lewej: prof. dr hab. Halina Kozłowska (dyrektor instytutu w latach 1997-2000), prof. dr hab. Jerzy Strzeżek (rektor ART w latach 1987-1990), prof. dr hab. Tadeusz Krzymowski (dyrektor instytutu w latach 1988-1997) i dr inż. Edward Bauknecht (zastępca dyrektora ds. administracyjno-ekonomicznych w latach 1988-89)

i Patofizjologii Rozrodu, obecnie Oddział Biologii Rozrodu. W międzyczasie zmieniali się dyrektorzy. W 1997 r. po dziewięciu latach szefem instytutu przestał być prof. Tadeusz Krzymowski, a zastąpiła go prof. Halina Kozłowska. W latach 2000-2012 funkcję tę pełnił prof. Adam Zięciak, członek korespondent PAN, a zarazem jej obecny wiceprezes.

Partner dla ośrodków z całego świata

Dziś olsztyński instytut rozrósł się do prężnie działającej placówki, w której pracuje blisko 170 osób. W strukturach instytutu PAN działają dwa oddziały: Biologii Rozrodu i Nauk o Żywności. Instytut zajmuje czołowe miejsca w krajowych rankingach, a publikowane tam prace naukowe należą do najczęściej cy-

towanych na świecie. Przez minione 25 lat udało się również nawiązać kontakt z centrami naukowymi we wszystkich zakątkach świata. Dziś instytut jest partnerem współpracującym m.in. z placówkami naukowymi ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, Hiszpanii, Finlandii, a nawet Japonii i Brazylii.

Instytut realizuje współpracę z przedstawicielami przemysłu spożywczego, naukowcy wykonują liczne specjalistyczne zlecenia. Szczególnie istotny jest kontakt z właścicielami przedsiębiorstw, bo to właśnie oni powinni być najbardziej zainteresowani wdrożeniem efektów badań naukowców. Aby współpraca była owocna, prowadzone są liczne seminaria tematyczne, konferencje i warsztaty. Instytut prowadził też szereg projektów, które

przyczyniają się do zwiększenia konkurencyjności gospodarki Warmii i Mazur w kontekście innych regionów.

Znakomita kadra

Sukcesem instytutu jest również wykształcenie czołowej w kraju kadry naukowej. Wystarczy wspomnieć, że wielu młodych naukowców z Olsztyna uzyskało prestiżowe stypendia Fundacji na rzecz Nauki Polskiej czy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

— Jestem dumny, że zdołano wykształcić taką kadre naukową. Przecież wielu z nich cieszy się autorytetem w świecie. Ten instytut wygląda teraz dokładnie tak, jak go sobie wyobrażałem w przeszłości — dodaje z zadowoleniem prof. Antoni Rutkowski.

Rafał Bieńkowski

2000

— zakończenie działalności naukowo-badawczej Zakładu Endokrynologii Rozwojowej i Eksperymentalnej w Poznaniu oraz Zakładu Sensorycznej Analizy Żywności w Warszawie

2001

— uzyskanie przez Oddział Nauki o Żywności w konkursie Unii Europejskiej statusu „Centrum Doskonałości” w zakresie ŻYWNOSĆ a ZDROWIE

2002

— uzyskanie przez Oddział Endokrynologii i Patofizjologii Rozrodu statusu „Centrum Doskonałości” w zakresie ROZRODU ZWIERZĄT

2007

— oddanie do użytku budynku laboratoryjnego Oddziału Endokrynologii i Patofizjologii Rozrodu przy ul. Bydgoskiej 7

2008

— zmiana struktury organizacyjnej — reorganizacja zakładów poprzez częściowe ich połączenie, powołanie nowych pracowników: Oddziału Nauk o Żywności i Oddziału Biologii Rozrodu

2010

— utworzenie dwóch pozamiejscowych zakładów instytutu w Białymstoku o profilu medycznym: Zakładu Profilaktyki Chorób Metabolicznych i Zakładu Biologii i Patologii Rozrodu Człowieka

2010

— rozpoczęcie realizacji projektu REFRESH „Odblokowanie potencjału Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności dla wzmocnienia integracji z Europejską Przestrzenią Badawczą i Rozwoju Regionu”